

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 2

Valtuustokysely Tampereen kaupungin palveluksessa työtä tekevien kehitysvammaisten palkkatasa-arvosta - Mikko Aaltonen

TRE:442/01.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Niina Pietikäinen, Tuula Haapio

Valmistelijan yhteystiedot

Henkilöstöjohtaja Niina Pietikäinen, puh. 040 7079147 ja sosiaali- ja terveystoimen hallintopäällikkö Tuula Haapio, puh. 050 5476111, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Mikko Aaltosen valtuustokysely:

Tampereen kaupunkikonserni on iso työnantaja, jonka palveluksessa työskentelee paljon erilaisia ihmisiä. Työntekijöillä on vaihtelevia taustoja ja elämäntilanteita.

Suomessa myös julkisella sektorilla kehitysvammaisia ihmisiä osallistuu esimerkiksi työtoimintaan, jossa työskennellään sosiaalihuollon palvelun asiakkaana tavallisella työpaikalla mutta ilman oikeaa työsopimusta, kunnollista palkkaa ja työsuhteeseen kuuluvaa turvaa ja oikeuksia. Joissakin tapauksissa voidaan katsoa, että tällainen avotyö täyttää työsopimuslain mukaiset työsuhteen tunnusmerkit. Avotyössä kuuden tunnin työpäivän korvauksena on kahdentoista euron työosuusraha, vaikka työtehtävät olisivat samoja kuin työsuhteessa olevilla työntekijöillä. Monet avotyössä olevat kokevat tilanteen syystäkin epäoikeudenmukaiseksi.

YK:n vammaissopimukseen sitoutuneilta valtioilta edellytetään lainsäädäntöä, joka suojelee vammaisten henkilöiden oikeutta oikeudenmukaisiin työoloihin yhdenvertaisesti muiden kanssa. Tämä tarkoittaa muun muassa samaa palkkaa samanarvoisesta työstä. Suomi on ratifioinut YK:n vammaissopimuksen viimeisten EU-maiden joukossa vuonna 2016.

Onko Tampereen kaupungilla tai kaupungin konserniyhtiöissä töissä kehitysvammaisia henkilöitä, joille ei makseta palkkaa samalla tavalla kuin muille työntekijöille? Onko kaupungilla linjausta siitä, miten palkkatasa-arvo toteutuu kaupungin palveluksessa työtä tekevien kehitysvammaisten osalta?

Pormestari Lauri Lylyn vastaus Mikko Aaltosen valtuustokyselyyn:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupungilla on sosiaali- ja terveystaloudissa psykososiaalisen tuen palveluryhmässä kehitysvammaisten avopalvelujen omassa tuotannossa viisi päivätoiminnan yksikköä (Nuutisarka, Wärjäämö, Pappilanpuisto, Tuomikallio ja Hehku Orivedellä), joissa kehitysvammaisten työtoimintaa sen varsinaisessa merkityksessä on yhdessä yksikössä eli Nuutisarassa.

Työtoiminta on asiakkaan osallisuutta tukevaa toimintaa, jolla pyritään tukemaan erilaisia työelämän taitoja, ylläpitämään niitä sekä parantamaan niitä. Työtoiminnassa tehdään erilaisia työtehtäviä sekä osallistutaan myös muuhun toimintaan, kuten erilaisiin ryhmiin (liikunta, sosiaaliset taidot, luovailmaisuus, tietotekniikka jne.). Osa työtoiminnassa olevista asiakkaista ei tee mitään palkkaan rinnastettavaa työtä.

Asiakkailla, jotka ovat työtoiminnassa, on voimassa oleva työnantajan ottama tapaturmavakuutus.

Psykososiaalisen tuen palveluryhmän kehitysvammaisten avopalveluissa on vuosittain käytössä 75 000 euroa palkkatyöhön kohdennettuna (ovat töissä mm. Pirkanmaan Voimialla, Sarkalla) ja tätä palkkatyötä tekeviä 8-10 henkilöä vuosittain.

Nuutisaran toimintakeskuksessa työtoimintaa on seuraavasti:

- työtoiminnassa talon sisällä (maksetaan ns. työosuusrahaa) 79 ja näistä n. 40 on siirtymässä normaaliin päivätoimintaan tämän tai ensi vuoden aikana.
- työtoiminnassa talon ulkopuolella seitsemän ja näistä kahden osalta on menossa neuvottelut palkkatyöhön siirtymisestä
- palkkatyössä eri yritysten alihankintatehtävissä 19

Pääsääntöisesti työtehtävät ovat avustavia.

Psykososiaalisen tuen palveluryhmässä kehitysvammaisten avopalveluissa on viime vuodesta alkaen selvitetty valtakunnallisia työtoiminnan linjauksia. Jos kaikki toimintakeskuksessa tehtävä työtoiminta olisi palkkatyötä, alihankintatöiden korvauksia yrityksiltä pitäisi nostaa. Toisaalta kaikilla kehitysvammaisilla asiakkailla ei ole halua siirtyä palkkatyöhön.

Kaupungin palveluksessa olevaan henkilöstöön noudatetaan kunnallisia virka ja työehtosopimuksia. Kaikille palkkatyössä oleville maksetaan palkka sopimusten mukaisesti.

Sopimukset eivät koske henkilöitä, jotka ovat työkokeilussa, työhön valmennuksessa tai työtoiminnassa taikka muuten sellaisessa asemassa, ettei heitä voida pitää työntekijöinä. Heille ei siten palkkaa makseta.

Kunnallinen palkkausjärjestelmä perustuu tehtäväkohtaiseen palkkaan ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

erinäisiin henkilön työkokemukseen, työsuoritukseen ym. liittyviin lisiin. Tehtäväkohtaisen palkan perusteena on ensisijaisesti aina tehtävän vaativuus. Palkkausjärjestelmä ei tunnista kriteeriä, millä palkka määräytyisi esimerkiksi kehitysvammaisuuden perusteella.

Mikäli tehtäviä tehdään helpotetulla tai kevennetyllä tehtäväkuvalla tai ollaan muusta syystä erityisissä avustavissa tehtävissä, vahvistetaan palkka näihin tehtäviin vastaavasti tehtävän vaativuuden perusteella.

Kirjallisilla tehtävän kuvauksilla ja tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmällä varmistetaan palkkatasa-arvon toteutuminen kaikissa tehtävissä kaupungilla.

Tässä aikataulussa kaupungin konserniyhtiöiden osalta tietoja ei ole mahdollista saada.